

حوکمێ سەرەدانکرن
بو مەزارێن پێغەمبەرا وکەسێن باش

ژ بەرهەفکرنا : مالپەرێ فێربوون

مالپەرێ فێربوون

مالپەرێ فێربوون
malpare ferboon

پێشەکی

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

الحمدلله والصلاة والسلام على رسول الله أما بعد:

خیشك وبراییێن عەزیز ئەڤ یێ ددەمەکی دا حەرام یێ بویە حەلال وحەلال یێ بویە حەرام و گەلەك بابەت راستیا وان لبەر موسلمانان یا بەرزە بوی ژ وانان بابەتێ سەرەدانا مەزارێن پێغەمبەرا ومروڤێن باش، ڤێجا مە فەر دیت ئەڤ ڤێ نامیلکا بچیك چێکەین وچەندەکێ ل سەر ڤی بابەتی راوەستین وحوکمێ چونا مەزارێن پێغەمبەران و مروڤێن باش بو وە دیار بکەین، ودوعا ژ خودێ دکەین ڤی کاری بخو حساب بکەت.

سوپاسیەکا تایبەت مە هەیە بو برایێ هێژا:
(وعد اسماعیل) بو رابینا وی بکارێن دیزاینەرێ،
جزاه الله عنا خیرا.

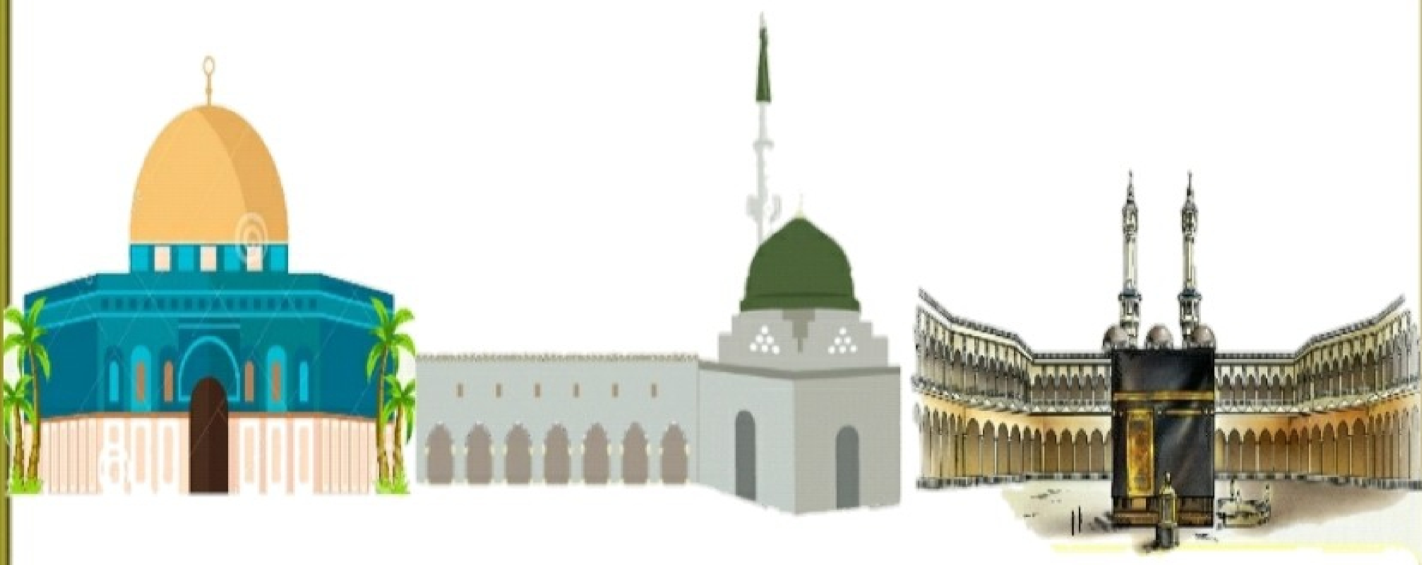

حوکمێ سەرەدانکرن بو مەزارێن پێغەمبەرا وکەسێن باش

فەرموودا ئێکێ

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ ، رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ ، عَنِ النَّبِيِّ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ : لاَ تُشَدُّ الرِّحَالُ إِلاَّ إِلَى ثَلاَثَةِ مَسَاجِدَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ وَمَسْجِدِ الرَّسُولِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ وَمَسْجِدِ الأَقْصَى. (1)

ئانــــکو/ ژ ئەبو هورەیرەی (رازیبونا خودێ لێ بیت) ژ پێغەمبەرێ خودێ ﷺ گـوت: سەرەدانکرن ب مەرەما عیبـادەتی ناچـێ بیت بتنێ بو سێ مـزگەفتان نەبیتن، مزگـەفتا حـەرەما مەککەهێ ومزگەفتا پێغـەمبەری ﷺ ل باژێرێ مەدینێ ومزگەفتنا ئەقصا ل فەلستین.

(1) صحيح البخاري : ١١٨٩ ، ومسلم : ٣٤٥٠.

حوكمێ سەرەدانكرن بو مەزارێن پێغەمبەرا وكەسێن باش

- دڤێ فەرمودێ دا دبینین پێغەمبەری ﷺ بومە یا رونكری كو كو سەرەدانكرن ب مەرەما عیبادەتكرنێ تنی بو ڤان سێ مزكەفتا دهێتەكرن، بو چ مزگەفت ومەزارا ناچێ بیت وحەرامە وەكی مەزارێن پێغەمبەران وكەسێن باش وصەحابیان.

هندەك خەلك هەنە بو زیارەتا گورێ پێغەمبەرەكی یان كەسەكێ باش رێكەكا دیر دێ بریت وسەرەدانا خودا شریكا بو خودێ پەیدا كەت وعیبادەتی بو وی پێغەمبەری یان كەسێ باش ئەنجام دەت وهەوار كەتێ وهیڤیا ژێ كەت.

⚠️وەك شیعا وسەرەدانا مەزارێ ئیمام علی وئیمام حسێن كورێ وی (خودێ رەحمێ بوان ببەت) ل عیراقێ دكەن، ودڤان هەر دوو مەزارا شریكا بو خودێ پەیدا دكەن وعیبادەتی بو ژبلی خودێ دكەن.

⚠️ وهندەك خەلكێن دی تايبەت سوفی سەرەدانان رێك دئێ خن بو گورێ شێخ عبدالقادری گەيلانی (رەحمەتا خودێ لێ بيت)ژ بەر هندێ دڤێت موسلمان هشياربن🔥 وب چ شێوان سەرەدانێن هوسا رێك نە ئێخن بو ڤان جهان ودشەرعی دا نەدرستە، ودەمێ دبێژین ئەڤ كارە شركە چونكی عيبادەتكرنە ژبلی خودێ، بەلێ رامانا ڤێ ئەڤە نينە هەر كەسەكێ ڤی كاری بكەت يان كر بيت كافرە و وی شرك يا كری، نەخێر ئەم ڤی حوكمی سەر كەسێ نادەين ونەزان بن ونە شارەزانە ب ڤان كارێن شركی، ژبەر هندێ خەلەت تەفسيرا ئاخفتنا نەكەن، وەسا هزرنەكەن ل دەف مە هەر كەسەكێ ڤان كارێن شركی بكەت ئەڤە ئەو مشركە نەخێر ئەڤە بير وباوەرێن مە نينن چونكی چێئدبيت گەلەك ژوان كەسان نەزان بن ونەزانين ژی رێگرە كۆ نەشێی بێژی كافرە ژبەر هندێ درست نينە كەسێن نەزان كافر بدانينن [لەوما دبێژيت كافركرن كارێ زانايانە].

فەرموودا دووێ

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ : سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَقُولُ: «لَا تَجْعَلُوا بُيُوتَكُمْ قُبُورًا وَلَا تَجْعَلُوا قَبْرِي عِيدًا وَصَلُّوا عَلَيَّ فَإِنَّ صَلَاتَكُمْ تبلغني حَيْثُ كُنْتُمْ». (1)

ئانکو/ ژ ئەبو هەرەیرەی (رازیبونا خودێ لێ بیت) گوت: من گوهـ ل پێغەمبەری ﷺ بوو دگوت: مالێن خو نەکەنە گورستان (بنەکرنا ڤێن سنەت تێدا)، وگورێ من نەکەنە جهێ زیارەت کرنێ (زێدەرەوییێ ل گەلەك هاتنا سەر بکەن ب تایبەتی ب مەرەما داخازکرن وعیبادەتکرنێ)، وسلاڤا ب دەنە سەر من چونکی سلاڤێن وە دگەهنە من ل هەر جهەکێ هووین لێ بن.

(1) (حسن) مشكاة المصابيح : ٩٢٦.

حوكمێ سەرەدانكرن بو مەزارێن پێغەمبەرا وكەسێن باش

- مەرەمـ ژ ڤێ فەرمودێ بریتیە ژ ڤێ رستێ كو پێغەمبەر ﷺ دبێژیت: (وَلَا تَجْعَلُوا قَبْرِي عِيدًا) دبینین پێغەمبەری ﷺپاشڤە لێدانا موسلمانا یا كری ژ گەلەك سەرەدانكرنێ بو گورێ وی بو هندێ دا ژ گەلەك سەرەدانكرنێ بو گورێ وی بو هندێ دا موسلمان توشی هندێ نەبن شریكا بو خودێ پەیدا بكەن وشەیتان لڤان جهان وان نە خاپی نیت، گەلەك ژ خەلكی هەنە نوكە دەمێ دچنە سەر گورێ پێغەمبەری ﷺ هەواردكەنێ وداخازا ژێ دكەن دا دهەوارا وان بهێت وپێتڤی یێن وان بو دابین كەت، چ پێنەڤێت ئەڤ كارە شركە چونكی دڤێت مروف بتنێ هەوارا خو ب گەهینتە خودایێ مەزن چونكی ب راستی هەر ب تنێ خودایێ مەزنە پێتڤی یێن خەلكی بو دابین دكەت.

فەرموودا سیێ

عَنْ عَلِيِّ بْنِ الْحُسَيْنِ -رضي الله عنهم- هو مِن أفضلِ التابعين أَنَّهُ رَأَى رجُلاً يَجِيءُ إلَى فُرْجَةٍ كَانَتْ عِنْدَ قَبْرِ النَّبِيِّ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَيَدْخُلُ فِيهَا فَيَدْعُو ، فنَهَاهُ ، فَقَالَ : أَلاَ أُحَدِّثُكَ بِحَدِيثٍ سَمِعْتُهُ مِنْ أَبِي ، عَنْ جَدِّي ، عَنْ رَسُولِ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ، قَالَ : لاَ تَتَّخِذُوا قَبْرِي عِيدًا ، وَلاَ بيوتَكُمْ قبورًا وَصَلُّوا عَلَيَّ فَإِنَّ صَلاَتَكُمْ وَتَسْلِيمَكُم يَبْلُغُنِي حَيْثُ مَا كُنْتُمْ. (1)

ئانــــكو/ ژ عەلیێ كورێ حسێن (رازیبونا خودێ ل وان بیت)كو ئێكە ژ باشترین تابعیان (ئەڤێن سەحابی دیتین)، زەلامەك دیت دچوو دنـاڤ ڤالاهیەكێ دا ل دەڤ گورێ پێغەمبەری ﷺ، ئەف زەلامە دچو دناڤ وی جهی ودوعا دكرن، علی دەمێ ئەف زەلامە بڤی شێوەی دیتی پاشڤە لێدا، وگوتێ: ئەرێ بوتە فەرمودەكێ بەحس نەكەم كو من ژبابێ خو گوهـلـێ بوو یە وبابێ من ژ باپیرێ من گوهلێ بوو یە وباپیرێ من ژ پێغەمبەری ﷺ گوهلێ بوو یە كو دبێژیت: گورێ من نە كەنە جهەكێ گــەلـــەك ســەرەدانێ بو بكەن وزێدەرەویێ د من دا نەكەن، ومالێن خـو نـەكـەنـە گورستان وسلاڤا ب دەنە سەرمن چونكی سلاڤێن هەوە دگـەهـنــە من ل هەر جهەكێ هووین لێ بن.

(1) رواه الضياء المقدسي في "الأحاديث المختارة"، ورواه أبو يعلى في "مسنده"، وفي إسناده رجل من أهل البيت مستور، وبقية رجاله ثقات، وهو صحيح بطرقه وشواهده، وقال الالباني قد خرجتها في "تحذير الساجد" "٩٨-٩٩".

- ژڤێ فەرمودێ بومە ديار دبيت كو تايبەتكرنا سەرەدانا بو قەبرێ پـــێغـەمـبـەری ﷺ ب مەرەما دوعا كرنـێ وعيبادەتى دروست نينە،

چونكى ئەگەر درست با عـەليـێ كـورێ حـسێنى (رازيبونا خودێ لێ بيت) ئەف زەلامــە پاشڤە لێ نە دا.

فەرموودا چارێ

عن أبي سُهيلٍ قالَ لما رآني الحسنُ بنُ الحسن بن علي بن أبي طالب عند القبرِ فناداني وهو في بيتِ فاطمة يتعشَّى فقال هَلُمَّ إلى العشاءِ فقلت لا أريده ، فقال مالي رأيتُك عند القبرِ فقلتُ سلَّمتُ على النبي صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فقال إذا دخلتَ المسجدَ فسلِّم، ثم قال ان رسول الله صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قال: "لا تتخذوا بيتي عيداً ولا تتخذوا بيوتكم مقابر ، لعن الله اليهود اتخذوا قبور أنبيائهم مساجد، صلوا عليّ فإن صلاتكم تبلغني حيث ما كنتم ما أنتم ومن بالأندلس إلاَّ سواء". (1)

ئانكو/ ژ بابێ سوهەیلی گوت دەمێ حەسەنێ كورێ حەسەنێ كورێ علی كورێ ئەبو تالبی ئەس دی تیم ل دەف قەبرێ پێغەمبەری ﷺ ل مالا فاتیمایێ خوارنا عەیشا دخار گازیكره من گووتی:وەره خارنێ بخو،

ـ من گوت: من نەڤێت،

ـ وی گوت: تەخێره من تو دیتی لدەف گوری (قەبری) ؟

ـ من گوتێ: من سلافكره پێغەمبەری ﷺ

ـ وی گۆت: ئەگەر تو چویە مزگەفتێ سلاڤ بكە وپاش گوتی: پێغەمبەری ﷺ یاگوتی [زێدەرەویێ دمن دا نەكەن ومالێن خو نەكەنە گورستان (بنەكرنا نڤێژێن سنەت تێدا)، نەفرەتێن خودێ ل جوهییان بن گورێن پێغەمبەرێن خو كرنە مزگەفت، سلاڤان بدەنە سەر من چونكی سلاڤێن هەوە دگەهنە من ل وی جهێ هووین لێ، وهوین وئەڤێن لئەندەلوس وەكی ئێكن.

(1) رواه سعيد بن منصور، قال الألباني اساده قوي ، أحكام الجنائز :٢٢٠.

فەرموودا پێنجێ

عَن ثَابت بن الضَّحَّاك قَالَ: نَذَرَ رَجُلٌ عَلَى عَهْدِ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ أَنْ يَنْحَرَ إِبِلًا بِبُوَانَةَ فَأَتَى رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَأَخْبَرَهُ فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «هَلْ كَانَ فِيهَا وَثَنٌ مِنْ أَوْثَانِ الْجَاهِلِيَّةِ يُعْبَدُ؟» قَالُوا: لَا قَالَ: «فَهَلْ كَانَ فِيهِ عِيدٌ مِنْ أَعْيَادِهِمْ؟» قَالُوا: لَا فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «أَوْفِ بِنَذْرِكَ فَإِنَّهُ لَا وَفَاءَ لِنَذْرٍ فِي مَعْصِيَةِ اللَّهِ وَلَا فِيمَا لَا يَمْلِكُ ابْنُ آدَمَ». (1)

ئانكو/ ژ ثابتێ كورێ ضحاكی(رازیبونا خودێ لێ بیت) گوت: زەلامەكی ل سەر دەمێ پێغەمبەری ﷺ ل سەر خو نەزر كر كو حێشترەكێ بدەتن ل جهەكی كو ناڤێ وی (بُوانَة) یە، ئەڤ زەلامە هاتە دەڤ پێغەمبەری ﷺ وپێ ئاگەهداركر.

- پێغەمبەری ﷺ گوتێ ئەرێ لێ هەبوون سەنەمێن ژوان سەنەمێن

- گۆتن :. نەخێر.

- پێغەمبەری ﷺ گوت: ئەرێ ل ڤی جهی چ جەژن ژ جەژنێن جاهلیەتێ

- گۆتن :. نەخێر.

- پێغەمبەر ﷺ گوت: نەزرا خو بجه بینە چونكی بجهئینان بو نەزرێ نینە دبێ ئەمریا خودێ دا، ونە دوی تشتی دا یێ كورێ ئادەمی نەبیتن.

(صَحِيح) مشكاة المصابيح : ٣٤٣٧.

دوماهیك

ل دوماهیێ دوعا ژ خودێ دکەین ئەف نامیلکە ببی تە جهێ مفای وهشیار بونێ بو موسلمانان، وهەر کەسەکێ کەفت بیتە دڤی کاری دا پشتی زانینێ زڤریتە پال خودێ ڤە وداخازا غەفرانـدنا گونەهان ژ خودێ بکەت،وئەگەر تشتەکێ راست مە تیێدا گوت بیت ژ فەزلێ خودێ یە و ئەگەر ل جهەکی خەلەت ببین ژنەفسا مە وشەیتانی یـە، وخودێ هاریکارێ ئەندامێن (مالپەرێ فێربوون) بیت بو کارێن بهێت، جزاهم الله خیرا.

وصلى الله على نبينا مُحَمَّد، وعلى آله وصحبه وسلم، والحمدلله رب العالمين.